

۷۳ - تعلیم و تربیت اولاد¹

از حضرت بهاء الله است در لوح اشراقات قوله الاحلی : قلم اعلى كل را وصیت میفرماید به تعلیم و تربیت اطفال و این آیات در این مقام در کتاب اقدس در اول ورود سجن از سماء مشیت الهی نازل کتیب علی کل اب تربیه ابنه و بنته بالعلم و الخط و دونها عما حدد فی اللوح و الذی ترک ما امر به فلأمناء أن يأخذوا ما یكون لازماً لتربیتهم إن کان غنیاً و إلا یرجع إلى بیت العدل انا جعلناه مأوی الفقراء و المساکین ان الذی ربی ابنه او ابناً من الابناء کاته ربی احد ابنائی علیه بهائی و عنایتی و رحمتی التي سبقت العالمین .

و در لوحی است قوله الاعلی : یا محمد وجه قدم بتو متوجه و ترا ذکر مینماید و حزب الله را وصیت میفرماید به تربیت اولاد اگر والد درین امر اعظم که از قلم قدم در کتاب اقدس نازل شده غفلت نماید حق پدری ساقط شود و لدی الله از مقصرین محسوب طوبی از برای نفسی که وصایای الهی را در قلب ثبت نماید و به او متمسک شود آنه یامر العباد بما یؤید هم و ینفعهم و یقرّبهم الیه و هو الأمر القدیم .

و قوله الاعز : اِماء باید کمال سعی را در تدین اولاد مبذول دارند چه اگر اولاد به این طراز اول فائز نگردند از اطاعت ابوی که در مقامی اطاعة الله است غافل گردد دیگر چنین اولاد مبالات نداشته و ندارد یفعل باهوائه ما یشاء .

و قوله الامنع : کلمة الله در ورق هشتم از فردوس اعلى دار التعلیم باید در ابتداء اولاد را بشرائط دین تعلیم دهند تا وعد و وعید مذکور در کتب الهی ایشان را از مناهی منع نماید و بطراز اوامر مزین دارد و لکن بقدری که به تعصب و حمیه جاهلیه منجر و منتهی نگردد .

و از حضرت عبدالبهاء قوله العزیز : اگر مربی نباشد جمیع نفوس وحوش مانند اگر معلم نباشد اطفال کل مانند حشرات گردند این است که در کتاب الهی درین دور بدیع تعلیم و تربیت امر اجباری است نه اختیاری

¹ در قرآن است . قوله تعالى ان تتقوا الله يجعل لكم فرقاناً و در آثار اسلامیه است : ليس العلم في السماء فينزل عليكم و ليس في الارض ليصعد اليكم بل مكنون مخزون فيكم تخلقوا باخلاق الله ليظهر عليكم قال على (ع) لا تؤذبوا اولادكم باخلاقكم فانهم خلقوا لزمان غير زمانكم .

یعنی بر پدر و مادر فرض عین است که دختر و پسر را بنهایت همت تعلیم و تربیت نمایند و از پستان عرفان شیر دهند و در آغوش علوم و معارف پرورش بخشند و اگر در اینخصوص قصور کنند در نزد ربّ غیور مأخوذ و مذموم و مدحورند و این گناهی است غیر مغفور زیرا آن طفل بیچاره را آواره صحرای جهالت کنند و بدبخت و گرفتار و معذب نمایند مادام الحیات طفل مظلوم اسیر جهل و غرور و نادان و بی شعور ماند و البته اگر در سن کودکی ازین جهان رحلت نماید بهتر و خوشتر است درین مقام موت بهتر از حیات و هلاکت بهتر از نجات و عدم خوشتر از وجود و قبر بهتر از قصر و تنگنای گور مطمور بهتر از بیت معمور زیرا در نزد خلق خوار و ذلیل و درنزد حق سقیم و علیل و در محافل خجل و شرمسار و در میدان امتحان مغلوب و مذموم صفار و کبار این چه بدبختی است و این چه ذلّت ابدی است پس باید احتیای الهی و اماء رحمانی بجان و دل اطفال را تربیت نمایند و در دبستان فضل و کمال تعلیم فرمایند در این خصوص ابدأ فتور نکنند و قصور نخواهند البته طفل را اگر بکشند بهتر ازین است که جاهل بگذارند زیرا طفل معصوم گرفتار نقائص گوناگون گردد و در نزد حق مؤاخذ و مسئول و در نزد خلق مذموم و مردود این چه گناه است و این چه اشتباه اول تکلیف یاران الهی و اماء رحمانی آن است که بایّ وجه کان در تربیت و تعلیم اطفال از ذکور و اناث کوشند و دختران مانند پسران اند ابدأ فرقی نیست جهل هر دو مذموم و نادانی هر دو مبغوض و هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون در حق هر دو قسم امر محتوم ، اگر بدیده حقیقت نظر گردد تربیت و تعلیم دختران لازم تر از پسران است زیرا این بنات وقتی آید که مادر گردند و اولاد پرور شوند و اول مربی طفل مادر است زیرا طفل مانند شاخه سبز و تر هر طور تربیت شود نشو و نما نماید اگر تربیت راست باشد و اگر کج شود و تا نهایت عمر بر آن منهج سلوک نماید پس ثابت و مبرهن شد که دختر بی تعلیم و تربیت چون مادر گردد سبب محرومی و جهل و نادانی و عدم تربیت اطفال کثیر شود ای یاران الهی و اماء رحمن تعلیم و تعلّم بنصّ قاطع مبارک فرض است هر کس قصور نماید از موهبت کبری محروم ماند زهار زهار اگر فتور نمائید البته بجان بکوشید که اطفال خویش را علی الخصوص دختران را تعلیم و تربیت نمائید و هیچ عذری در این مقام مقبول نه تا عزّت ابدیه و علویّت سرمدیه در انجمن اهل بهاء مانند شمس ضعیّ جلوه و طلوع نماید و قلب عبدالهء مسرور و ممنون شود .

و قوله الجلیل : الیوم احبای الهی را فرض و واجب است که اطفال را به قرائت و کتابت و تعلیم و دانش و ادراک تربیت نمایند تا آنکه روز بروز در جمیع مراتب ترقی کنند اول مربی اطفال مادران اند

و قوله المحبوب: یاران باید در فکر تربیت و تعلیم عموم اطفال ایران افتند تا کلّ در دبستان عرفان چشم و گوش باز نموده و به حقائق کائنات پی برده کشف رموز و اسرار الهی نمایند و بانوار معرفت و محبت حضرت احدیت منور گردند و این بهترین و سیله است بجهت تربیت عموم .

و در مفاوضات است . قوله العزیز: باید نفوس را چنان تربیت نمود که جرم واقع نگردد زیرا میتوان جمیع را چنان تربیت نمود که از ارتکاب جرائم چنان اجتناب و استیحاś نمایند که در نزد ایشان نفس جرم اعظم عقوبت و نهایت عذاب و قصاص باشد لهذا جرمی واقع نگردد تا قصاص جاری شود .

و قوله البلیغ: اطفال را از سن شیرخواری از ثدی تربیت پرورش دهید و در مهد فضائل پرورید و در آغوش موهبت نشو و نما بخشید از هر علم مفیدی بهره مند نمائید و از صنایع بدیعه نصیب بخشید ، پر همت نمائید و متحمل مشقت کنید اقدام در امور مهمه بیاموزید و تشویق بر تحصیل امور مفیده نمائید .